

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Kumjua Mungu I: Mpango wa Masomo

Maelezo
mafupi

SOMO La Kwanza (#1):

- I. Utangulizi kwa Kumjua Mungu.
- II. Mafundisho juu ya Kumjua Mungu.
  - A. Umuhimu wa Kumjua Mungu.
  - B. Jinsi gani Mungu Anaweza Kujulikana?

SOMO La Pili (#2):

- II. Mafundisho juu ya Kumjua Mungu:
  - B. Jinsi gani Mungu Anaweza Kujulikana? (inaendelea).

SOMO La Tatu (#3):

- III. Hatua nne Katika Kumjua Mungu:
  - A. Utangulizi.
  - B. Kutambua (kujifahamu).
  - C. Tabia ama sifa.

SOMO La Nne (#4):

- III. Hatua nne Katika Kumjua Mungu:
  - C. Tabia ama Sifa (inaendelea).
  - D. Matendo (utendaji).

SOMO La Tano (#5):

- III. Hatua nne Katika Kumjua Mungu:
  - E. Tabia Ya Ndani.
  - Mtihani (Mashindano).

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

Kumjua Mungu I: Mtihani (Mashindano)

Maswali Yanayoweza Kukupatia Alama 20

- 1) Eleza matatizo mawili ya kimsingi katika elimu ya KiMungu (Mungu) (uk. 6,7).
- 2) Kwa kutumia maandiko matakatifu, endeleza wazo la kupokea ufunuo wa kawaida (uk. 10,11).
- 3) Eleza ni kwa jinsi gani kukumbuka na kusahau hufanya kazi pamoja kwa kumjua Mungu (uk. 30,31).
- 4) Tumia 1 Yoana 4 kwa kufafanua namna ya kumjua Mungu kwa njia ya sifa zake (uk. 33-35).
- 5)
- 6) Jadili (zungumza) juu ya wazo la hali ya umilele (uk. 46, 47).

Maswali Yanayoweza Kukupatia Alama 10

- 1) Tumia maandiko matakatifu mawili kwa kuonyesha umuhimu wa kumjua Mungu (uk. 4, 5).
- 2) Tumia kitabu cha waefeso kwa kuorodhesha hatua tatu ya siri za Mungu (uk. 5).
- 3) Tumia maandiko matakatifu mawilikwa kuonyesha kwamba lazima Mungu Peke yake anajifunua kwetu (uk. 8).
- 4) Eleza (leta) maana ya neno "ufunuo" (uk. 9).
- 5) Kwa mistari miwili ama mitatu, eleza wazo la ufunuo unaoendelea (uk. 13).
- 6) Taja njia tatu za ufunuo maalumu (Wa Kipekee) (uk. 15-17).
- 7) Ufunuo mdogo ni nini? (uk. 18-19).
- 8) Chagua majina mawili ya Mungu - "Jehovah" na uyafafanue vizuri (Silazima uonyeshe andiko) (uk. 28).
- 9) Orodhesha mambo matatu mabaya yanayozuia tusimjue Mungu (uk. 36, 37).
- 10) Tumia andiko moja ukieleza jinsi kutii Kunavyo - ungana na kumjua Mungu (uk. 39).
- 11) Kwa kifupi eleza jinsi fundisha lililoko katika injili ya Yoana 3:30 linavyohusiana na kumjua Munju (uk. 44).
- 12) Kwa nini ni lazima kutubu kawe ni hali ya ndani ya mtu mwenyewe anayetaka kumjua Mungu? (uk. 46).

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

I. Utangulizi kwa Kumjua Mungu.

A. Umuhimu wa Kumjua Mungu.

1. Jambo linalozungumzia juu ya kumjua Mungu ni jambo la muhimu zaidi katika theologia ya Kikristo.
2. Jambo linalozungumzia juu ya kumjua Mungu linatoa ufahamu yenye kuelekea wokovu na yenye inaokuja (inayopatikana) toka wokovu.
3. Uzima wa milele ni kumjua Mungu (Angalia Yoana 17:3).

Maelezo
mafupi

Shabaha la Mazungumzo

Maana halisi ya Yoana 17:3 ni nini?

B. Yaliyomo katika somo hili.

1. Somo hili ni sehemu ya kwanza ya sehemu mbili mfulizo.
  - a. Lengo la somo hili ni juu ya Mafundisho na theologia ama elimu ya kumjua Mungu.
  - b. Kumjua Mungu Sehemu la pili (II) inalenga juu ya mazoezi ya kumjua Mungu.
2. Somo hili linagawanyika katika vifungu viwili.
  - a. Mafundisho juu ya kumjua Mungu.
    - 1) Lengo la mgawo wa hili somo ni juu la ulizo ama swali kuhusu jinsi gani mtu alifikia kumjua Mungu tokea mwanzo.
    - 2) Yaliyomo katika mgawo wa somo hili yanatumiwa kwa kupewa ruhusa na yanatiliwa misingi juu ya mafundisho ya Dr. J. R. Williams, Profesa wa chuo kikuu cha Theologia Regent.¹

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

- b. Theologia juu ya kumjua Mungu.
  - 1) Mgawo kuu katika somo anaendelea njia taratibu ya kuelewa jinsi gani Wakristo wanakua katika maarifa ya kumjua Mungu.
  - 2) Sehemu hii ya somo mbalimbali imeitwa "Hatua nne juu ya njiandogo kwa kumjua Mungu."

II. Mafundisho juu ya Kumjua Mungu.

A. Umuhimu wa kumjua Mungu.

- 1. Katika mafikira ya kilinaksi ama mafikira ya binadamu.
  - a. Hadisi inatuonyesha kwamba tokea zamani mtu alikuwa anashugulika na swali (ulizo) la kuhusu maarifa ya kumjua Mungu.
  - b. Bila kujali kama upekuzi kwa kujibia swali hili umewka kwa njia ya sini ama ya elimu ya uthabiti, kitu kimoja ni kwamba kwa nyakati zote mtu alizidi kutazama swali jinsi gani anaweza kumjua Mungu kama vile hitaji lake kuu la kwanza.
  - c. Bila kuepuka, sharti kuna kitu kimoja ndani ya mtu chenye kinanyoosha mkono kugusia hii maarifa halisi.

Shabaha la Mazungumzo

Je! Unaweza kufikiri juu za njia yenye mtu (mkristo na asiye mkristo) wote wanatafuta kumjua Mungu. kwa (njia ya) la pili la mazoezi ya dini, ya elimu ya uthabiti na ujuzi wa hakika?

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

2. Katika maandiko matakatifu.

a. Umuhimu kama vile inavyoonekana kwa macho ya binadamu.

1) Tazama kilio cha Ayubu (Ayubu 23:3).

2) Tazama moyo wa Filipo katika swali (ulizo) lake (Yoana 14:8).

b. Umuhimu kama vile inavyoonekana mbele ya Mungu.

1) Shauri la Mungu kuhusa umuhimu wa maarifa ya Mungu ni nini? (angalia Yeremia 9:23, 24)?

2) Nia ya kwanza ya Mungu na kusudi yake ni nini? angalia Isaya 11:9 na Yeremia 31:34?

3) Kitakacho zaidi Mungu kwa watu wake kuliko vingine vyote ni nini? (angalia Hosea 6:6 na Matai 23:23)?

c. Hatari (tatizo, msiba) anaotokia kwa watu kuto kumjua Mungu (ufuate maendeleo ya mafikira katika Isaya 1:2-7 na Hosea 4: 1-6).

B. Jinsi gani Mungu Anaweza Kujulikana?

1. Siri la Mungu.

a. Kwanza, lazima tuelewe na tuamini kwamba Mungu hawezi kujulikana kwa namna ileile moja yenye tanawajua wata wengine au vitu vingine (angalia 1 Wafalme 812).

b. Kwa kawaida, matendo ya Mungu kila mara inachukua hatua fulani ya siri.

1) Kuna "siri ya Mapenzi yake" (Waefeso 1:9).

2) Kuna "siri ya Kristo" (Waefeso 3:14).

3) Kuna "siri ya injili" (Waefeso 6:19).

Maelezo
mafupi

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

- c. Kuna mambo mawili ya kuongeza ama yenyе kuongezeka katika "hatua ya siri" juu ya kumjua Mungu.
- 1) Mungu haana mwisho na mtu ana mwisho.
    - a) Chenye kuwa na mwisho hakiwezi kufikilia kisichokuwa na mwisho. Mtu peke yake hawezi kumjua Mungu (angalia Ayubu 11:7 na 37:23).
    - b) (U) kweli huu unatamkwa wazi katika Isaya 55:8, 9.
    - c) Tazama pia wazi wazi, tegemeo la (U) kweli huu katika 1 Wakorintho 1:21.
  - 2) Mungu ni mtakatifu na mtu ni mwenye dhambi (zambi).
    - a) Dhambi ya mtu inamtenga hasimjui Mungu. Kwa masemi mengine, jambo hili ni hasara zaidi kuliko lile la mbele.
    - b) Soma inayoelekea katika Isaya 8:17.

Shabaha ya Mazungumzo

Tumia kielelezo ifuatayo kwa kutafsiri jambo lenye kuhusu Mungu mtakatifu anayehusiana na mtu mwenye dhambi.

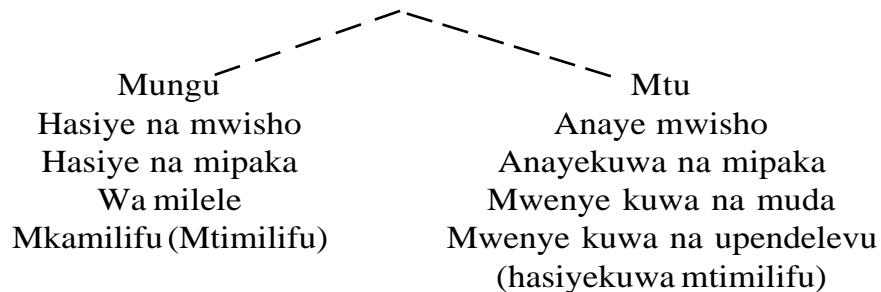
Moyo safi inaweza kuona utakatifu (Mt 5:8)	Unajisi inaweza kuona unajisi (Mithali 17:4)
<u>UTAKATIFUHAIWEZAKUONAUNAJISI</u> <u>(HABAKUKI1:13)</u>	<u>UNAJISIHAIWEZIKUONAUTAKATIFU</u> <u>(MITHALI17:20)</u>

Shabaha ya mazungumzo

Tumia kielelezo ifuatayo kwa kuanzisha mjadala kuhusu jinsi gani Mungu ana ushindi juu ya shida ama matatizo yenyе mtu anapambana nazo kwa kutaka kumjua Mungu.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Siri inatolewa kufuatana na umbalimbali kati ya Mungu na mtu

**Maelezo
mafupi**

1 Wakorintho 13:10

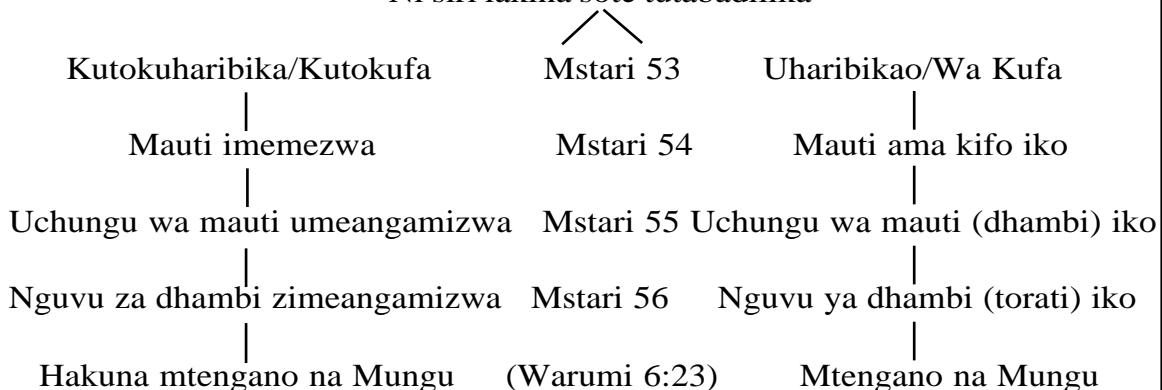
Wakati ijapo ile iliyo kamili, ile iliyo kwa sehemu itabadilika

Kwa nini 1 Wakorintho 13:10 ni kweli ama hakika?

Kwa sababu njia au mwendo wa kumjua Mungu ni mwendo wa kubadilishwa mpaka kufanana na yesu. Njia hii inaonekana katika ufunuo ama kumuona Yesu (soma 2 Wakorintho 3:18). Hivyo, 1 Wakorintho 13:12 inalinganisha wazo la kuonana uso kwa uso na wazo la maarifa inayokamilika. Mtu hawezza kumjua Mungu. Lazima Mungu ajionyeshe mwenyewe. Anafanya hii kwa njia ya ufunuo.

1 Wakorintho 15:51

Ni siri lakina sote tutabadilika

Vitu vyote vinasongea (kwa) kumjua Mungu kwa ukamilifu jambo linasongeheaa jibu. Kwa mwisho tutabadilishwa na tutamjua Mungu kama vile alivyo. Kwa sasa, tunakuwa tukibadilishwa na tunamjua Mungu kwa sehemu. Kwa njia ya ufunuo tunaweza kumjua Mungu. Kama vile tunamuona Mungu, tunapata uzima wa milele sasa (Rudilia Yona 17:3)

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

- d. Mungu anatoa (analeta) wokovu yenyenye inaturu husu tumjue.
- 1) Jinsi gani tunaweza kumjua Mungu ijapokuwa kuna vizuio?
  - 2) Sisi peke yetu, (wenyewe) hatuweza kumjua Mungu. Lazima Mungu peke yake ajijulishe kwetu.
    - a) Ni yeye aliyetuchagua. Sisiye tuliomchagua (Yoana 15:16).
    - b) Ni yeye aliyetupata. Si sisi tuliompata (Luka 15:4).
    - c) Ni yeye aliyetuvuta. Si sisi tulimvuta (Yoana 6:44).
    - d) Ni kwa mapenzi yake. Si kwa mapenzi yetu (Yoana 1:13).
  - 3) Kweli hii ni kugumu kwa mtu kuitikia. Ni kusema kwanba Yesu ni kikwazo kwa watu wote, ni katika yeye tu ndio mtu anaweza kumjua Mungu. Mungu ni chanzo (mwanzo) cha vitu vyote vizuri (Yakobo 1:17). Yeye ni alpha na Omega, ni mwanzo na mwisho.
  - 4) Hata uwezo wa kumjua unaanza na yeye. Mungu anatoa maarifa juu yake mwenyewe, kwa sababu lazima atoe maarifa yake ya pekee. Hakuna namma ingine yenyenye kinacho mwisho na chenye dhambi kinawenza kumjua yeye. Lazima Mungu atoe ufunuo.
  - 5) Chazo ama asili ya ufunuo wa Mungu ni Yesu Kristo. Kristo anako mesha matatizo yote yenyenye kumzuia mtu asimjui Mungu.

Mashaka ya mtu: Mungu haana mwisho na mtu ana mwisho.

Jibu Katika Kristo: Yesu anakuwa na mwisho.

**Kwa njia ya kutwaa utu (kufanyika mtu halisi)
Mungu anajulikana na anaonekana kwa watu
(Yoana 14:7). Mungu anajifunua mwenyewe
katika Kristo kwa njia yenyenye mtu anaweza kuelewa
na kuhusiana (kupatana) naye (Wafilipi 2:7).**

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Tatizo la mtu ama mashaka ya mtu: Mungu ni mtakatifu na mtu ni mwenye dhambi.

Jibu katika Kristo: Yesu anakuwa dhambi.

Kwa malipaji ama kwa njia ya upatanisho wa Kristokwa kufa kwake, Mungu amejulikana naameonekana kwa watu (2 Wakorintho 5:21). Mungu anajifunua mwenyewe katika Kristo kwa njia yenye mtu anaweza kuelewa na kuhusiana (kupatana) naye (Waebrania 4:15, 16).

Maelezo
mafupi

2. Mungu anajulikana kwa njia ya ufunuo.
  - a. Utangulizi kwa ufunuo.
    - 1) "Ufunuo" maana yake kutoa utaji ama kifuniko.
    - 2) Katika Kigiriki, neno ni "apokalupsis" (maana yake kufunua ama kuweka wazi).
    - 3) Kufunua ama ufunuo inafanyizwa na Mungu yeye mwenyewe. Ni onyesho la Mungu kwa yeye peke yake (yeye mwenyewe) (angalia Mathayo 16:17 na Yoana 6:44).
    - 4) Siri na ufunuo zinalingana kwa urahisi.
      - a) Tazama Danieli 2:19; Waefeso 3:3; na Wakolosai 1:26.
      - b) Tazama namna (jinsi gani) Marko 4:11, 12 inaonyesha upuuzi wa mtu kwa kutaka kujua siri za Mungu bila ufunuo.
  - b. Ufunuo wa Kawaida.
    - 1) Ujio (udhihirisho) wa ufunuo wa kawaida.
      - a) Ufunuo wa kawaida unafunuliwa na Mungu kwa njia ya mbingu na dunia (ulimwengu).
        - (1) Mbingu: juu, mwezi, nyota na vivi hivi.
        - (2) Dunia (ulimwengu): bahari, milima, pori (mwitu), mavuno, mazao, na vivi hini.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

Shabaha la Mazungumzo

Tumia maandiko matakatifu yafuatayo kwa kutazama jinsi gani. Mungu anajifunua mwenyewe kwa njia ya muumbro wake: Zaburi 19:1, 2; Warumi 1:20; na Matendo ya Mitume 14:17.

- b) Binadamu (mtu) anapokea na anaeleza wazi ufunuo wa kawaida.
    - (1) Mtu ameumbwa kwa mfano wa Mungu (Mwanzo 1:26), na kwa sababu hii anarudishia nuru za Mungu.
    - (2) Mtu anaweza kufikiri. Ana nia ya uadilifu (Warumi 2:15). Amepewa utawala ama mamlaka juu ya viumbi vyote. Ana hiari ama uchaguo.
  - c) Hadisi inaeleza ufunuo wa kawaida.
    - (1) Hadisi kwa kweli ni Hadisi yake, hadisi inayo kuwa sehemu ao mali ya Mungu Hivyo, Mungu anafunuliwa ndani yake.
    - (2) Kwa mfano, uadilifu wa Mungu unafunuliwa katika kuinuka na kuanguka kwa mataifa.
- 2) Yaliyomo ndani ya ufunuo wa kaida.
- a) Uwezo wa Mungu ulio wa milele na uungu wake (Warumi 1:20).
  - b) Ukarimu (wema) wa Mungu na mapashwa ama shuguli lake kwa watu (Zaburi 145:15, 16 na Mathayo 5:45).
  - c) Uhaki wa Mungu (Mithali 14:34 na Warumi 1:32).
- 3) Kupokea ufunuo wa kawaida.
- a) Soma Warumi 1:18-32 kwa kuona udhaifu wa ufunuo wa kawaida. Kwa sababu ya dhambizake, mtu anatupilia mbali ama anakana ufunuo wa kawaida.
    - (1) Mtu anakomesha (anavunja) kweli, ijapokuwa Mungu alifanya wazi wazi (Warumi 1:18, 19).
    - (2) Mtu anamkosea Mungu heshima na anakosa shukrani dwa Mungu (Warumi 1:21).

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

- (3) Kwa hivyo, mtu alipotea katika uzushi wake, na moyo wake yenye ujinga ikatiwa giza (mstari wa 21). Hawezi kumjua Mungu. Ufunuo wa kawaida haitoshe. Mtu anahitaji kitu kingine.
- (4) Msiba ama hatari ya mwenendo (n)zima imesababishwa na nia ya mtu kwa kutenda mabaya kwa maana, aliibadili kweli Mungu kuwa uwongo (mstari wa 25). Mtu haana tena uwezo ya kumjua Mungu (mstari wa 28).
- (5) Lazima tukumbuke kwamba mtu asiwe na udhuru (Warumi 1:20). Ni mwenye dhambi kwa kuchagua kwake mwenyewe.
- b) Kosa la theology ya vitu vyote.
- (1) Theologia ya vitu vyote inasema kama mtu anaweza kumjua Mungu kwa njia ya ufunao wa kawaida.
- (2) Ijapokuwa kuna ufunuo wa kawaida, uovu wa mtu unamtenga kwa jinsi hasimjui Mungu kwa njia ile.
- (3) Kama mtu hasingelikuwa na dhambi, ndipo angeliweza kumjua Mungu kwa njia ya theology ya vitu vyote.

Maelezo
mafupi

Fasiri la mwandishi:

Ni lazima kufikiri juu ya masemi ya kutumia mifano yenye kutumiwa ndani ya kitabu cha Zaburi (kwa mfano Zaburi: 65:12, 13; 66:1-4; 96:12, 13; 97:1, 6) na vipindi vingine ya dhambi ama kuanguka kwake (na katika mbingu mpya na mchi mpya) vitu vyote vilivyoumbwa na Mungu vinaeleza juu ya ukuu wa Mungu kwa jinsi iliyompatia Adama uwezo wa kumjua Mungu (tazama Zaburi 19:1, 2).

Ni lazima kuelewa kwamba maarifa ya Mungu kwa njia ya ufunuo maalumu inaturuhusu zaidi tutambue ufunuo wa kawaida.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

c. Ufunuo maalumu.

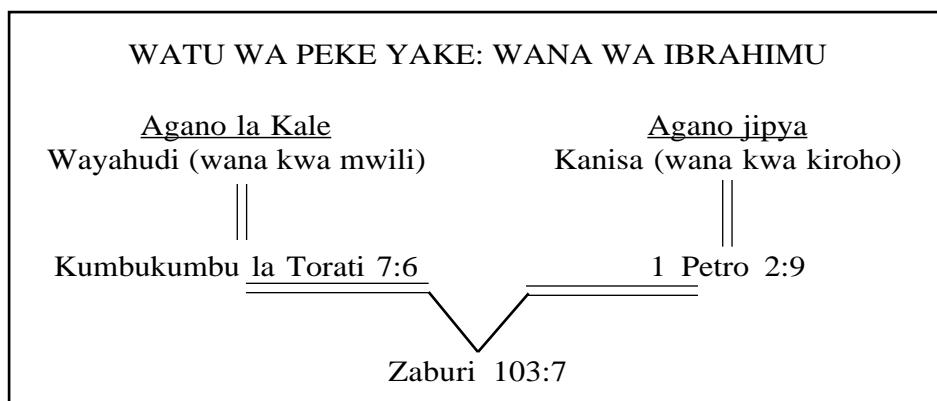
1) Aina ya ufunuo maalumu.

a) Ufunuo maaluma ni ya upekee.

(1) Mungu anajifunua mwenyewe kwa taifa la peekee. "Taifa la Mungu" ama "Watu wa Mungu" inakamilisha wana ama kizazi cha Ibrahimu kwa kimwi na katika kiroho (Wagalatia 3:7).

Shabaha la Mazungumizo

Ukitumie kielelezo ifuatayo, eleza jinsi gani ufunuo maalumu ni ya upekee.

(2) Sababu gani ufunuo maalumu inapewa kwa kikundi cha watu wa upekee?

(a) Kwa sababu alichagua kutumia "mjia ya chombo" maana yake ni kwamba Mungu anafanya kazi kupitia vyombo anavyochagua mwenyewe kwa kuwijulisha kwa watu.

(b) Ufunuo maalumu inapewa kwa wamoja, bila kuwatenga wengine, lakini kuwaalika wengine. Mungu anajijulisha mwenyewe kupitia taifa ama watu wa upekee.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Shabaha la Mazungumzo

Maelezo
mafupi

Ukitumia kielelezo ifuatayo zungumzia juu ya ufunuo maalumu.

Mwanzo 12: 1-3

Unabarikiwa (NINAJIFUNUA KWAKO)

SABABU GANI?

Kwa jinsi wengine wabarikiwe (KWA NAMNA HII NIJIFUNUE MWENYEWE
KUPITIA WEWE)

- b) Ufunuo maalumu ni yenyе kuendelea mbele (moja kwa moja).
  - (1) Toka Mwanzo mpaka Ufunuo, ufunuo maalumu inaongezeka.
  - (2) Ongezo la ufunuo maalumu si lenye kutoka katika kweli hadi kukosa kweli.
  - (3) Ni lenye kutoka kwa ufunuo (n)dogo hadi ufunuo kubwa.
    - (a) Kwa hivyo, torati haivunjwe ama haibadilishwe. inatimizwa.
    - (b)Mungu habadilike. Ni nguva ama uwezo weta wa kumwelewa ndio unabadilika. Torati haibadilike. Uwezo wetu kwa kuunda torati ndio inabadilika.

Shabaha la Mazungumzo

Ukitumia wazo lililotangulia, uzungumzie hali ya kuendelea mbele moja kwa moja kuhusu ufunuo maalumu kama vile inafunuliwa katika Agano la Kale.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

- c) Ufunuo maalumu unaokoa.
  - (1) Ufunuo wa kawaida unamfunua Mungu kama vile muumba na mwamuzi (hakimu). Hafunuliwe kama vile mkombozi. Kwa hivyo, ufunuo wa kawaida haina nguvu ya kuokowa.
  - (2) Ufunuo maalumu unamfunua Mungu kama vile mkombozi.
    - (a) Katika Agano la Kale, kwa njia ya malipaji (ya sadaka), kutoka, na vivi hivi. (angalia Kutoka 20:2 na Isaya 43:3).
    - (b) Katika Agano jipya, kwa njia ya Yesu Kristo.

Shabaha la Mazungumzo

Mzungumzie jinsi gani unawezakumjibia mtu anayesema kwamba wakristo ni wakristo tu kwa sababu wanaamini ya kama Mungu aliumba ulimwengu na ni mwamuzi (hakimu mkuu) wa watu wote.

- d) Ufunuo maalumu u katika neno (unatamkika).
  - (1) Ufunuo wa kawaida si katika kunena (hautamkike) (Zaburi 19:3).
  - (2) Ufunuo maalumu u katika neno. Ufunuo wa kawaida unajieleza wazi na dhahili. Ulio katika fumbo unatajiwa wazi wazi (dhahili). Ule usio wa kutamkika unaweza kutamkika.
  - (3) Ufunuo maalumu unatamkika katika neno la Mungu.
    - (a) Katika maandiko matakatifu ya Agano la Kale.
    - (b) Katika maandiko matakatifu ya Agano jipya na katika Yesu Kristo.
  - (4) Ufunuo maalum unatamkika kwa njia ya wachukuzi wa Neno.
    - (a) Kwa njia ya Manabii wa Agana la Kale.
    - (b) Kwa njia ya mkombozi wa Agano jipya, Mitume na Kanisa.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

- e) Ufunuo maalumu ni ya binafsi.
- (1) Katika Agano la Kale.
- (a) Mungu anatoa jina lake la pekee kwa Musa (Katoka 3:1-14).
- (b) Mungu anasumulia na Musa kama vile rafiki (Kutoka 33:11).
- (c) Amejionyesha (Amejitokeza) mwenyewe kwa Samueli (1 Samueli 3:21).
- (2) Katika Agano jipya.
- (a) Upeo wa juu kabisa wa ufunuo wa binafsi ni Yesu Kristo.
- (b) Mungu anafanyika mwili (Yoana 1:14).
- (c) Mtu anamuona Mungu (Yoana 14:9).
- (3) Bada, lazima ufunuo uwe binafsi, kwa sababu:
- (a) Ufunuo ni wa mtu halisi aishiye (utu wa ndani).
- (b) Inatoka kwa mtu halisi aishiye (Mungu).

Maelezo
mafupi

Shabaha la Mazungumzo

Ukitamia wazo zilizotangulia, anzisha mazungumzo ya maana juu ya ufunuo ya Mungu kama vile Neno na kama vile binafsi ama mtu halisi aishiye.

- 2) Ujio (udhihirisho) wa ufunuo maalumu.
- a) Ufunuo maalumu ulielezwa kwa njia ya Manabii wa Agano la Kale.
- (1) Nabii alikuwa na hali ya mamna ya peke yake. Tazama Amosi 3:7 yenye kueleza juu ya manabii kuwa kama wajumbe wa havari yenye kuelekea ufunuo maalumu.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

(2) Nabii alikuwa wa muhimu.

- (a) Nabii alitumiwa kwa kutia (kuweka) mambo ya wakati uliyopita kuvinganisha kama vile inaonekana kwa macho ya Mungu. Mambo ya wakati wa kale ilikuwa imetafsiriwa na manabii kama vile ufunuo maalumu ya kusudi za Mungu.
- (b) Nabii alinena ufunuo maalumu wa Mungu kwa njia nyingi na katika umbo (namna) mbalimbali (utungaji wa mashairi, torati, hadithi, fumbo, methada (mfano wa maneno)). Umuhimu wa unabii si katika aina yake bali katika ujumbe (habari).

(3) Kusudi ya nabii ilikuwa kutayarisha ufunuo ukuu wa Yesu Kristo (Yoana 5:39).

b) Ufunuo maalum inafunuliwa katika Yesu.

- (1) Upeo wa juu kabisa wa ufunuo maalum unaokuja kwanjia ya Yesu Kristo (tazama Waebrania 1:1, 2).
- (2) Ufunuo kwa njia ya Yesu ilikuwa kubua zaidi kuliko ufunuo kwa njia ya manabii.
  - (a) Ilikuwa elekezo (rekebisho) zaidi wakati nabii alianza kusema, "hivyo asema Bwana wa majeshi," lakini Yesu alisema, "Mimi nawaambia" (tazama Mathayo 12:22-24, 28 na Yoana 7:46).
  - (b) Ilikuwa uwezo ama mamlaka yake ya mwisho na ya pekee (binafsi). Nabii aliambiliwa ama alielezewa neno fulana, lakini Yesu alinena (alisema) yale alivyofundishwa na yale aliyona (Yoana 8:28, 38).
  - (c) Ilikuwa halisi. Nabii alikuwa akisema kwamba amefahamu njia, lakini Yesu akawambia mimi ndimi njia (tazama Yoana 14:6).

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

c) Ufunuo maalum ilifunuliwa kwa njia ya mitume wa Agano jipya.

- (1) Kwa kuwa injili inatia ama inaweka ndani kuzaliwa, kifo, kufufuka, kupanda mbinguni, na kurudi tena kwa Yesu, wa mitume walilazimishwa kujulisha maana ya matukio ya nyakati za mwisho.
- (2) Wa mitume walituma wa pia kwa kujulisha ama kupambanua mambo kama ujio wa Roho mtakatifu (uvivio wa Roho mtakatifu), jinsi ya kufanyiza kanisa, na kualikwa kwa watu wa mataifa (angalia Waefeso 3:4-6).

Shabaha la Mazungumzo

Maelezo
mafupi

Ukitumia wazo zilizo tangulia, endeleza mazungumzo kuhusu ujio (udhihirisho) mbalimbali ya ufunuo maalumu.

3) Yaliyomo ndani ya ufunuo maalumu.

- a) Ya kwanza, yaliyomo ni Mungu mwenyewe. Zaidi kuliko kitu chochote, ufunuo maalumu unamfunua Mungu ama unamjulisha Mungu (angalia Mwanzo 17:1; 35:7; na Kutoka 3:6, 14).
  - (1) Hii si kusema ya kama hakuna tena siri. Hata na ufunuo maalumu siri inadumu (angalia Kutoka 33:20).
  - (2) Hata na upeo wa juu kabisa wa ufunuo maalumu katika Yesu, siri inazidi kudumu (angalia Mathayo 17:2, 6).
  - (3) Yaliyomo, kwa mamma ya tofauti zaidi ni Yesu Kristo (Wagalatia 1:16; Matendo ya Mitume 9:3, 5).

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

- b) Ya pili, yaliyomo katika ufunuo maalumu ni kweli y Mungu.
  - (1) Ni ufunuo ya maana, si kama maelezo ya mtu mwenye kutafakari habari ya Mungu (1Samueli 3:21 na Isaya 22:14).
  - (2) Torati ni ufunuo wa Mungu juu ya uadilifu wa Mungu. Ni kweli tukufu ya Mungu.
  - (3) Injili ni upeo wa juu kabisaya ufunuo wa kweli ya Mungu (Wagalatia 1:12 na Yoana 14:6).
- c) Ya tatu, yaliyomo ndani ya ufunuo maalumu ni kunena wazi kusudi ya asili ya Mungu (angalia Waefeso 1:9, 10).

Shabaha la Mazungumzo

Kusudi ya asili (ya mwisho) ya Mungu ni nini?

- d. Ufunuo (m)dogo (unayoitwa wakati mwingine mwangaza ama nuru).
  - 1) Ufunuo (m)dogo ni nini?
    - a) Ufunuo (m)dogo ni ufunuo mwingine tu kwa maana inayoweza kuleta tafsiri zaidi na kueleza wazi wazi ufunuo yenye kuwa toka zamani.
    - b) Ufunuo hii ni yenye kujitia chini ama yenye kutii kila wakati na ni ya pili kufuatana na ufunuo maalumu katika maandiko matakatiful Hivyo, ni kusema kwamba lazima ufunuo (m) dogo iaminiane (iwe thabiti) na ufunuo maalumu. Lazima itoe jibu kwa ufunuo maalumu.
    - c) Ufunuo (n)dogo asili yake ni mambo kama kuelewa katika mafundisho ya Biblia, ugauzi (unabii), neno la hekima, na vivi hiri.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

- 2) Kwa nini ufunuo (m)dogo?
  - a) Ni sababu ya kuwapa ama kumpa mkristu mwaminifu ufunuo wazi wazi ya Yesu (Waefeso 1:17).
  - b) Mambo yote na yatendeke kwa kusudi la kujenga jamii la wa Kristo (1 Wakorintho 14:26).
  - c) Pia tazama jinsi gani uaguzi (unabii) unahusiana na ufunuo (m)dogo (1 Wakorintho 12:10).
- 3) Usawa wa kuelewa kwa ufunuo (m)dogo.
  - a) Ufunuo (m)dogo si ingine ufunuo, ni kusema kwamba "si ufunuo upya."
  - b) Kweli ya Mungu ilitamkika ama kuelezwala wazi wazi katika neno lake.
  - c) Si kweli impya. Ni jambo kabisa ya kufurahia na kuelewa kuhusu yale yalioweza kufunuliewa mbele.
  - d) Mumoja, lazima tuitike kuwako na umuhimu wa ufunuo (m)dogo.
    - (1) Hiafai tupitera kadiri kwa kutumia ufunuo (m)dogo kwa kupata "maarifa ipya" yenye haiko thabiti au yenye kuelekea nje ya maandiko mata katifu. Kuna "kutosheka" katika maandika, yenye tunayo lazima ya kujua yawe ya weza kupatikana ndani ya Neno la Mungu.
    - (2) Haifae tupitera kadiri yenye kusikiliwa kwamba mwisho wa "kanuni ya kanisa" (Biblia) maana yake ni kufunga ama mwisho ya masemi ya Mungu. Watu kuwa wa kupitera kiasi wanasesma kwamba Mungu haonyei tena na watu wake na hajifunui tena kwoo. "Kutosheka" ya maanidko haimzuii Mungu kujifunua mwenyewe, njia zake, na uelekeo wake katika namna mbalimbali (yaliyomo kwa yale yenye kuwa thabiti na maandiko matakatifu).

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

Shabaha la Mazungumzo

Ukitumia wazo zilizo tangulia endeleza mazungumzo kueleka ufunuo (m) dogo.

3. Mungu anajulikana kwa Imani.

- a. Imani ni chombo ama kitu cha kupelekea chenye maarifa ya Mungu inapitiamo.
- b. Kuna siri katika maarifa ya Mungu sababu ni maarifa ya vitu visiryoonekana kwa macho (tazama Waembrania 11:1). Hata hivyo, wakati ufunuo unapita kwa njia ya chombo cha imani, inatoa (inaleta) uimbo m(zuri) ya maarifa ya Mungu.

Ufafanaunsi la Mwandishi:

Imani ni ya lazima katika njia ya kumjua Mungu, kwa namna moja ile ile zawadi inalazishwa mwenye kupokea mbele ya kuitwa kweli zawadi.

Imani ni kama vile nyuzi za simu ya kupeleka ama kupokea picha kwa simu (au simu ya hewani). Onyesho inaweza kupelekwa kwa njia ya hewa, lakini kama nyuzi za simu ya kupeleka ama kupokea picha kwa simu azifanye kazi kama inavyo faa, kwa havyo (television) yako haiwezi kupokea mambo yaliyo kusudiwa kutendwa. Ni namna moja kwa kumjua Mungu

Tia mafano wako ndani:

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

c. Imani ni jibu mbalimbali kabisa kufuatana na yale tunayoyaona kataki Warumi 1 kwa ajili ya jibu la mtu kuhusu ufunuo wa kawaida.

Maelezo
mafupi

- 1) Badala ya kukomesha ama kuzuia kweli, imani inatambua kweli.
- 2) Badala ya kuaibisha na kukosa shakrani kwa Mungu, imani inamtkuza na inamshukuru Mungu juu kujionyesha wazi ama kujifunua mwenyewe.
- 3) Badala ya kubadilisha kweli kwa ajili ya uwongo, imani inahakikisha na inajibia ufunuo wa pekee wa Mungu.

Shabaha la Mazungumzo

Soma Waibrariana 11:6 na utumie kielelezo ifuatayo kwa kutafsiri kumjua Mungu kwa njia ya imani.

Imani = **Kuamini kwa yeye yuko**

Kumpendeza Mungu =**Mtu amwendeaye Mungu** =**Wale wamtafutao**

Ukumbusho: Imani na uhusiano na Mungu (kumjua Mungu)
yanaunganishwa maramoja.
Imani inaanza sehemu ya kupokea katika mwenendo.
Imani inampendeza Mungu sa babu imani matukio yake ni
kumjua Mungu, na kumjua Mungu ni hile Mungu
anatutakia sisi na anayataka toka kwetu zaidi kuliko kitu chochote.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

III. Hatua nne katika kumjua Mungu.

- A. Utangulizi:** Kipindi hiki kinatambulisha hatua nne katika kumjua Mungu: Kutambua (kujifahama), Tabia ama sifa, Tabia ya ndani na matendo.
1. Hakika ya kumjua Mungu.
    - a. Ni kweli na lazima tuseme hivi, **Mungu wetu ni yule ambaye ufahamu wetu hauwezi kumwelezea alivyo.**
      - 1) Mungu hawezi kuelezewa na ufahamu wetu maana yake, kutakuwa tu mambo yale mtu mwenyewe anayekuwa na mwisho hawezi kujua na kuelewajuu ya Mungu asiye na mwisho (Rudilia 1 Wafalme 8:12; Isaya 55:8, Warumi 11:33).
      - 2) Hawezi kuelezewa na ufahamu wetu maana yake, yeye ni Mungu na hawezi kujulikana kwa namna ile tunajuana kila mtu na mwenziwe.
      - 3) Hawezi kuelezewa na ufahamu wetu maana yake, maarifa ya yule asiyekuwa na mwisho lazima isiwe pia na mwisho, kwa hivyo, hatuwezi kufikia mwisho katika kumjua Mungu.
        - a) Daktari wa Theologia mmoja alihadhitia kweli hii namna ifuatayo: "Njia ya kumjua Mungu ni kama vile njia ya mafunzo. Nimemaliza masomo yangu ya kidaktari na kitu kikubwanilifundishwa ni kwamba, zaidi najua, zaidi maelewa kwamba sijui kitu. Ni namna moja na kumjua Mungu. Zaidi nafika kumjua Mungu, zaidi naona kwambe sijamjua bado."
        - b) Hii ni hakika kwa maana, zaidi tunamsogelea Mungu, zaidi ameonekana kuwa mkuu. Kwa kuwa hakuna mwisho kwa kuhufikia ukuu wake, kweli hawezi kuelezewa na ufahamu wetu.
      - b. Lazima tuseme mara moja kwamba, ijapokuwa hatuwezi kujua mambo yote yenye Mungu anajua, tunawenza kumjua.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

- c. Kuna tofauti kubwa kati ya Mungu wetu ambaye ufahamu wetu hauwezi kumwelezea alivyo na Mungu asiye na utu (nafsi).
- 1) Mungu wetu ni yule mwenye ufahamu wetu hawezi kumweleza alivyo walakini, Mungu si kitu kisicho na nafsi.
  - 2) Mungu ni nafsi halisi. Anapenda kuwa na uhusiano na viumbe vyake. Hivyo, tunaweza kumjua Mungu. Hakika, lazima tumjue Mungu (rudilia Yeremia 9:23, 24; Hosea 6:6; Waebriana 11:6; Yoana 17:3).
  - 3) Hakuna ukomo wa juu zaidi kuliko kumjua Mungu (Wafilipi 3:10).

Maelezo
mafupi

Shabaha la Mazungumzo

Mtu yejote ana ukomo (kikomo) katika maisha. Ukomo nyingine ni zuri. Ukomo nyingine ni mbaya. Ukomo wako wa juu zaidi kuliko nyingine zote ni nini? Ni kumjua Munju?

2. Mtazamo wa mwanzo wa kumjua Mungu.
  - a. **Kumjua** Mungu ni tofauti sana na **kujua juu ya** Mungu.
    - 1) Tofauti ni tofauti kati ya kuokolewa na kuto kuokolewa ama kupotea. Ni tofauti kati ya uKristo na dini (mazoezi ya kidini kwa namna ya nje, bila uhusiano wa kati pamoja naye).
    - 2) WaKristo awakae tu katika dini. Tunajiunga ama tupo katika ushirika.
  - b. Katika Wokovu (yenye kuwa ndani ya Yesu), maarifa ya Mungu inafunuliwa kwetu (Mathayo 11:27; 1 Yoana 5:20). Wokovu (uzima wa milele) ni kumjua Mungu kwa njia ya mwanaye Yesu.
  - c. Njia moja tu ya kumjua Mungu ni kumjua Yesu (Yoana 14:6; 8:19; 2 Wakorinthho 4:6; na 1 Yoana 5:20).

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

Fasiri la mwandishi:

Mwendo wa nyakati za sasa unaelekeea kumwamini mwanadama kama vile muumba na kushughulika na "undugu wa kiulimwengu." Walakini, Kanisa ya nyakati hizi lazima irudilie kuelewa kweli Kanisa haipashwe kuua na ulegevu mbele ya majaribu ya ulimwengu kwa kuonyesha upendo wa uwongo wa kiulimwengu (Elimu ya ulimwengu yenye kusema - Mimi ninastarehe, Wewe pia unastarehe). Hapana, hatuweza ama haifae tutazame watu wanaenda kuzimu (motoni). Hatuwezi kunena "Ni vema, unastarehe," wakati mtu yule anajielekeza kuzimu.

Lazima tushike nguvu maana halisi ya kweli kwamba **Yesu ndiye njia tu.** Lazima tutangaze haya na uthabiti ama uhodari kwenye ulimwengu hii yenye mahitaji, ijapokuwa tukifanya hivyo tunapiga vita ama tunapinga elimu hii mbaya yakiulimwengu.

Shabaha la Mazungumzo

Tumia wazo zilizotangulia kwa kuanzisha mazungumzo kuhusu **kumjua Mungu** ni tofauti na **kujua juu ya Mungu.** Tena mzungumzi kuhusu jambo hili: je! Mtu anaweza kumjua Mungu kama akutoa maisha yake kwa Yesu ama mtu yule hajasikia bado habari ya Yesu!

3. Njia (njia ndogo) kwa kumjua Mungu.
  - a. Njia (ama njia ndogo) kwa kumjua Mungu inaanza pa msalaba na inaendelea katika Yesu.
  - b. Roho Mtakatifu anatuongoza katika njia (njia ndogo) tupate kumjua Mungu. Yeye ni mshauri wetu na ni yule anayetujalia tapate kukuza uhusiano wetu pamoja na Mungu.

Shabaha la Muzungumzo

Tazama 1 Wakorintho 2:11 na Waefeso 1:17 kiisha mzungumzie kuhusu madaraka ya Roho Mtakatifu anayetusaidia tupate kuendelea katika uhusiano wetu pamoja na Mungu.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

- c. Tukiisha kuitikia kwamba Mungu anaweza kujulikana, inabidi tuanze kukuza theologia taratibu yenyeye kuhusu jinsi ya kuzidisha ama kuongeza maarifa yetu juu ya Mungu. Ndivyo, jinsi ya kujenga uhusiano pamoja naye. Hii ndio ukomo ya kujifunza hatua nne katika kumjua Mungu: Kutambua (kujifahamu), Tabia ama sifa, Matendo, na tabia ya ndani.

Maelezo
mafupi

Shabaha la Mazungumzo

Kielelezo ifuatayo lazima ielekezwe katika somo nyingine zote za majifunzo haya. Inaonyesha ngambo zote mbili katika maneno mafupi vifaa ama vyombo vyakipindi hiki na pia inaonyesha mtiririko wa mafikira juu ya wazo kuu. Inaonyesha "ukamilifu" inayotumiwa katika theologia hii ya taratibu. Nasi na tuje, naamna, tukaendelee kumjua Bwana" (Hosea 6:3).

Kutambua:

- | 1) Majina ya Mungu
- | 2) Njia za Mungu
- | 3) Kukumbuka/Kusahau
- ↓ 4) Kufufuka

Tabia:

- | 1) Tabia ama sifa (za Mungu)
- | 2) Kumjua Mungu (Kujua tabia)
- | 3) Tabia ama sifa (Mungu ndani yetu)
- ↓ 4) Kumjua Mungu (kumjua Mungu ndani yetu)

Kristo anaishi -----> ***Kristo anaishi ndani yetu***

***Tunaishi pamoja na Kristo <----- ***Kristo anatumika kupitia sisi

↑ Tabia ya ndani:

- | 1) Unyenyekevu
- | 2) Kumcha Mungu
- | 3) Mateso
- ↓ 4) Toba
- 5) Tabia ya ndani milele

↑ Matendo:

- | 1) Kutafuta
- | 2) Vinyume
- | 3) Utii
- ↓ 4) Kazi ama matendo

/ \ / \
Ushirika wa ndani

Tabia ya ndani inatoa mfano wa upeo wa juu kabisa kwa kumjua Mungu. Kwa ngambo zote mbili, kwanza ni hali ya mwisho ya mwenendo na pia ni hali lenye kuenea kote katika mwenendo (Warumi 8:29; 12:2)

Mwenyewe   Ya watu wote

\ \ / /
/ \ / /
/ \ / /
La kuenea kote

Tabia ya ndani

Kutambua
Sifa
Matendo

Tabia ya ndani   Tabia ya ndani
                                        Tabia ya ndani

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

B. Kutambua (Kujifahamu).

1. Majina ya Mungu.

- a. Ni shuguli letu tutambue na tupate kuzifahamu hali ya Mungu yenye itatuwezesha tumjue vizuri zaidi. Kuzitambua majina ya Mungu itaatutia nguvu tumjue vema zaidi kwa sababu majina yake yanahadithia jinsi alivyo. Majina ya Mungu ni ya muhimu sana.
  - 1) Katika Kutoka 20:7, tunaonywa kuhusu **jina** la Mungu.
  - 2) Katika Mathayo 6:9, tunahekimishwa kuomba, **jina** lako litukuzwe.
  - 3) Katika Zaburi 69:36, tumeitwa kupenda **jina** lake.
  - 4) Katika 2 Thesaloniki 1:12, tumeitwa kutukuza **jina** lake.
  - 5) Katika Zaburi 18:49, tumeitwa kushukuru **jina** lake.
  - 6) Katika Matendo ya Mitume 2:21 tumeitua kulitumia ama kuliita **jina** lake.
  - 7) Katika Waebrania 13:15, tumeitwa kuliungama **jina** lake.
  - 8) Katika 1 Yoana 3:23, tumeitwa kuamini katika **jina** lake.
- b. Tunahitaji kuonja uzuri wa majina ya Mungu kwa vitambu shombalimbali.
  - 1) Ukumbuke kwamba, kwa tabia ya ki Hebrania jina lilikuwa la maana ama la muhimu kabisa. Imetambulisha mtu mwenyewe kabisa. Ilitambulisha tabia ama hali ya mtu yule.
  - 2) Mungu anatumia majina yake kama vile njia ya kujifunua mwenyewe kwetu. Ni maana ya jina yenye kuongezeka kwa maarifa yetu ya kumjua. Zaidi ya yote, tunaona maishani mwetu mahitaji fulani yenye yana jibowi kufuatana na jina moja ya pekee ya Mungu jinsi likatambulishwa.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

- 3) Ndivyo, kama vile tunasema "El Shaddai" tunam kumbuka IBrahimu (Mwanzo 17:1), aliyekuwa mzee zaidi kwa kupata mtoto. Tunafahamu moyoni ama tunaamini kwamba NGuvu za Mungu inatimilizwa daima katika udhaifu wa mtu.
- Ni wakati tunaopata ufahamu wa nguvu ile maishani mwetu, ndipo tunaanza kumzoyelea Mungu. Kwa jinsi tunaanza kujitambua ndani ya nguvu hii (yenye kuwa mbalimbali na kutambua tu nguvu) ya majina ya Mungu, ndivyo hakika tutamjua kabisa.
  - Tunaona katika Mathayo 18:20 kwamba kwa kuwa walipo wawili watatu wamekusanyika kwa **jina** lake, naye yupo papo katikati yetu.

Maelezo
mafupi

Shabaha la Mazungumzo

Mzungumze kufuatana na wazo la Biblia kuhusu hali ya mtu ikishirikiana ama kusawanisha na jina lake.

Shauri la Mwandishi:

Tumia orodha ya mambo yanayo fikiriwa na watu ama chombo cha marejeo kama vile kitabu cha maarifa yote, hili upate majina mbalimbali ya Yesu inayopatikana ndani ya Biblia. Kuna yapata iwayo yote majina makumi tano na mbili (52) mbalimbali (kwa mfano) MFalme wa Amani na Mchungaji Mwema).

Jifunza kwa moyo jina moja kila wiki kwa mwaka (n)zima. Katika wiki, uchukue muda wakati wa maombi yako kutafakari kuhusu maana ya jina.

Kwa mwisho wa masmbi yako, tumia jina lile la pekee la Yesu.

Kwa mfano, kama unaomba juu ya amani ya Mungu maishani mwako, hivyo umalizie ombi lako katika jina la MFalme wa Amani. Wakati maombi yako itajibiwa, utaona na utafahamu ama kumjua Mungu zaidi katika jina lilo la kipekee.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

Tia mfano wako ndani:

Shabaha la Mazungumzo

Utumie kielelezo ifuatayo kwa kujifunza majina ya Mungu "Yehova" tumia yenye ulijifunza ama yenye ulisoma maishani mwako. Kwa mfano, ruhusu Mungu kuwa "Yehova-Yire" mwenye kuweka akiba. Jinsi unaona maishani mwako na jinsi unavyoyatambua majina ya Mungu, uhusiano wako pamoja naye utafanikiwa.

JINA LA MUNGU	MAANA	MAANDIKO MATAKATIFU	MAELEZO
Yehova-Yire	Yehova anaweka akiba	Mwanzo 22:14	Baba (Bwana)
Yehova-Rofe	Yehova anapoina	Kutoka 15:26; Is. 61:1	Mganga
Yehova-Nisi	Yehova Bendera Yangu	" " 17:15; Zab. 20:5	Shujaa wa Vita
Yehova-Mkaddesh	Yehova Mwenye Kutakasa	Mamboya Walawi 7,8	Mtakasa Ji
Yehova-Shalomu	Yehova Yu Amani	Waamuzi 6:24; Is. 9:6	Mfariji
Yehova-Tsidkeno	Yehova Haki Yetu	Heremia 23:5,6	Mteteaji (Wakili)
Yehova-Rohi	Yehova Mchungatiwango	Zaburi 23:1 Pet 2:25	Mwangalizi
Yehova-Shammah	Yehova Yupo Hapa	Ezekieli 48:35	Kivuli

Shabaha la Mazungumzo

Je! Unaweza kusema kama unamjua Mungu kama vile Baba yako?
Mganya wako? Shujaa Wako wa vita? Mtakasaji wako? Mfariji
wako? Mteteaji wako? Mwangalizi wako? Kivuli chako?

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

2. Njia za Mungu.

a. Kwa kumjua Mungu lazima tutambue njia zake.

Maelezo
mafupi

Shabaha la Mazungumzo

Tumia Kutoka 33:13, Zabura 25:4 na Isaya 58:2 kwa kutoa mazungumzo ya utangulizi kuhusu njia za Mungu.

- b. Kama vile tunafika kumjua mtu vema wakati tunapoanza kuelewa "njia" za yule mtu, kwa hivyo tutamjua Mungu vema zaidi tukifika kutambua njia zake.
- 1) Mungu ana namna fulani ama njia fulani kwa kutenda mambo. Tunaweza kusema neno kama hili, "hii haionekane kama vile ya Mungu." Matamko ya aina hii ni namna ya kupimanjia za Mungu.
  - 2) Je! Jinsi gani tunajua "njia" za mtu fulani? Tunatambua kama vile inavyofaa "njia" za watu wale tunaoketi nao muda ya kutosheka.

Mfano wa Mwandishi:

Kwa mfano, ninatambua sana njia ya mke wangu. Najua tabia yake, mazoezi yake, na namna yake yakufanya ama kutenda mambo yeye ni mwenyi kimya na hakasirike upesi. Kama mtu mmoja ananiambia kwamba walimuona mke wangu barabaaarani akihamakia mtu mwengine na kasirani, kweli nitakuwa na magumu ya kuamini ushuhuda hii. Sababu gani? Sababu ushuhuda hii haimufanane mke wangu. Hii si njia zake.

Ni namna moja na Mungu. Tukipitisha muda mrefu pamoja naye, tutamjua zaidi na tutaelewa zaidi njia zake jinsi tunavyo fika kumjua kuititia njia zake, tutakuwa (tutaendela) kitika uhusiano pamoja naye.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

Tia ndani mfano Wako:

Shabaha la Mazungumzo

Tumia Zaburi 95:10 kwa kuzungumzia umuhimu usa kizitambua ama kuzifahamu njia za Mungu.

3. Kutambua ama kumfahamu Mungu kwa njia ya kukumbuka na kutokukumbuka (kusahau).
  - a. Kukumbuka na kusahau ni vitu viwili mbalimbali kabisa.
  - b. Yote mbili ni ya lazima kwa kumjua Mungu.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

- 1) Kumtambua Mungu inaomba kumkumbuka na kukumbuka matendo yake ya kale. Kujua ni kitu cha historia. Jinsi tunavyomkumbuka Mungu tunamsogelea kwa kumjua zaidi. Tusipomkumbuka Mungu na matendo yake, hivyo tutaanguka ndani ya dhambi.
  - a) Hii ndio iliwafikia wana wa Israeli. Hawakukumbuka jinsi gani Mungu aliwaokoa utumwani mwa msri kwa njia ya mwujiza. Walianza kunungunika mbele ya Mungu kwa sababu hawakukumbuka njia zake na akiba ama tiziki zake. Kwa hivyo, miezi nne tu kiisha wao kuoma jinsi Mungu alifungua bahiri, walitenda maovu kuu ya ibada ya sanamu, na kuabudu Mungu wa uwongo aliyejewa ndama ya kuyeyusha.
  - b) Nasi tu sawasawa na wana wa Israeli. Jibu ni hili; kuzidi tu kumkumbuka Mungu na kukumbuka mema ama matendo yake ya kale. Staarabisha (kuza) ufahamu hu kwa njia ya ukumbusho.
- 2) Kwa kumtambua Mungu inatupasa (inabidi) tusahau mambo mengine. Kwa kumjua Mungu vema, lazima tujisahau sisi wenyewe. Lazima tusahau hayo "tuliyapoteza" katika kutoa maisha yetu kwa Mungu. Lazima tutie katika matendo jinsi Paulo amekuwa akimkumbuka Mungu wakati wo wote. Yeye amejitaidi kujisahau mwenyewe na kuyasahau mambo aliyoyatenda zamini, kwa ajili ya kufaidika katika Kristo.

Shabaha la Mazungumzo

Soma Wafilipi 3:8-10 na yote inayo yatangulia Mzungumze kukusu wazo la kujisahau mwenyewe, kusahau mambo yako ya kale kwa kutaka kumjua Mungu.

Tia ndani mfano wako:

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

4. Kutambua Ufufuko.

- a. Katika Wafilipi 3:10 tunaona ya kama Paulo anatamani utambulisho moja hakita. Hiyo ni uwezo wa kufufuka kwake.
- b. Kisa ama sababu yenyе kutofanisha dini ya KiKristo na madini mengine ni kwamba, dini ya KiKristo **Mungu wao yu hai** (yule aliyefufuka) bali madini mengine wa mungu wao hawana uzima.
  - 1) Kutambua ufufuko ni kufahamu kwamba **Yeye yupo hai**. Kwa kumjua Mungu, lazima uwe na nguvu ya kusema kama Yesu ni mzima maishani mwako. Hauwezi kuwa na uhusiano na mungu asiye mzima (asiye hai). Hauwezi kujuu kitu kishocikuwa kizima ama kisichokuwa na maisha.
  - 2) Wafuasi wa kwanza walibadilika kabisa wakati walitambua ufufuko. Waliacha kuwa "wafuasi" walioshindwa, walio inamisha vichwa, waliokuwa wakichanganyikiwa, waliokuwa na shaka, sasa waligeuka kuwa wafuasi washindi, watu wa furaha, wenye udhuma na waaminifu. Je? Kwa sababu ya kukumbuka ufufuko.
  - 3) Jambo hili linatufikia pia wakati tunazidi kutambua ufufuko. Tunaendelea (tunakomaa) katika uhusiano wetu pamoja na Mungu.

Shabaha la Mazungumzo

Katika kumjua Mungu, tunahitaji kutambua majina yake, njia zake, kukumbuka/ kusahau, na ufufuko. Mzungumzie jambo lo lote kuhusu maneno haya.

C. Tabia ama Sifa.

1. Hali ya utu wa Mungu yenyе kueleza yule aliye inaweza kurejezea Tabia ama Sifa zake. Kwa wakati wote katika Biblia, tunatazamishwa kwamba Sifa hizi zinaunganishwa na kumjua Mungu.
  - a. Tunaweza kumjua Mungu katika kujuu Tabia ama Sifa zake (angalia Hosea 2:20 na Yeremia 9:24).
  - b. Wakati tunamjua Mungu katika kujuu Sifa ama Tabia zake, hivyo Sifa zake zinaanza kupenya maisha yetu. Matokio ya haya yote ni kumjua Mungu zaidi na zaidi (angalia Yeremia 22:16 na 1 Yoana 4:7).

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

2. Mwendo wa kumjua Mungu kwa njia ya Tabia ama Sifa zake.
  - a. Mwendo inaanzia wapi? Je! Mtu anaweza kumjua Mungu kwa kutaka kukana Sifa zake?
    - 1) Jibu ni wazi hapana! (Tazama Yisaya 19:21).
    - 2) Lazima Mungu atende kitu ili sisi tupate kumjua. Mwendo inaanza na Mungu. Ni kwa sababu anatuangazia tokea sifa zake ndio maana tunaweza kujua Sifa zake na kuyaona kweli maishani mwetu.
    - 3) Katika 1 Yoana 4:19, tunaona kama tunaweza kupenda tu kwa sababu yeye alitupenda kwanza. Jinsi gani basi upendo wetu inaweza kuzidishwa?
      - a) Kufuatana na mafundisho ya 1 Yoana 4:19, upendo wetu inaweza kuzidishwa tu kama upendo wa Mungu kwetu inazidishwa.
      - b) Je! Upendo wa Mungu kwetu, unaweza kuzidishwa? Hapana! Basi ni nini inabidi kuzidishwa?
      - c) Hapana tunaona umuhimu wa ufanuo katika kumjua Mungu. Upendo wa Mungu kwetu haiwezi kuongezeka, lakini ufahamivu (ama ufunuo) wa ule upendo inaweza kuongezeka. Kama ufunuo wetu kuhusu upendo wa Mungu kwetu inaongezeka, kwa hivyo upendo wetu kwa Mungu na kwa wengine itaongezeka pia.

Maelezo
mafupi

Kufahamu ama Kuelewa ya Mtume Paulo:

Paulo amefahamu ama ameelewa mafundisho ya kama upendo wetu unaongezeka jinsi ile ufahamivu wetu ama ufunuo wetu kuhusu upendo wa Mungu kwetu inaongezeka. Ndivyo, aliomba kwamba Watu wa Efeso wapate kufahamu na kuujua upendo wake Kristo (Waefeso 3:19, 19).

Lazima tutumie ombi hili katika maisha yetu, tunapokuwa njiani (ama njiani dogo) kwa kumjua Mungu.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

b. Mifano ya mwenendo.

- 1) Tutumie 1 Yoana 4 na tabia ya **upendo** kwa kuonyesha mifano ya jinsi ya kumjua Mungu kwa njia ya Sifa zake za Kazi ama za matendo.
  - a) Mwenendo inaanza na kuwako ya sifa za Mungu. "**Mungu ni upendo**" (1 Yoana 4:8).
  - b) Tunaweza kumjua Mungu katika kujua Tabia ama sifa zake. "**Nasi tumelifahamu pendo** alilo nalo Mungu kwetu sisi" (1 Yoana 4:16; na Waefeso 3:19).
  - c) Wakati tunajua sifa ya Mungu, tunaweza hapo kuonja tabia hilo maishani mwetu. Tunaweza **kupenda** (1 Yoana 4:19).
  - d) Wakati tunaonja Tabia ama sifa za Mungu ndani yetu, hapo tunaweza kumjua Mungu zaidi kuliko. "**Ni kila apendaye anamjua Mungu**" (1 Yoana 4:7).
- 2) Sasa tutumie andiko moja hakika toka 1 Yoana, mstari wa 16 kwa kuonyesha mtiririko wa mwenendo.
  - a) Tabia ama sifa: "**Mungu ni Upendo**"
  - b) Tunamjua Mungu katika kujua Tabia ama sifa zake: "**Nasi tumelifahamu Pendo.**"
  - c) Tunaonja sifa kutenda kazi ndani yetu: "**Yeye anayedumu katika Upendo.**"
  - d) Tunajua Mungu zaidi kuliko: "**Mungu anadumu kati yake.**" Matokio ya mwenendo ni kwamba Mungu yupo karibu nasi.

Shabaha la Mazungumzo

Mzungumzie njia gani unaweza kutumia maishani mwako kuhusu mwenendo unaoanda kwa juu. Mzungumzie jinsi gani, zaidi unamtambua Mungu inaelekeza kwa kipindi ya sifa juu ya kumjua Mungu.

3. Wakati Mungu anatutendea jambo, Anaonyesha tabia ama sifa zake tendo hili linaambatana ama linaungana mara mojana kumjua Mungu.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Shabaha la Mazungumzo

Maelezo
mafupi

Tazameni na mzungumzie kuhusu mifano ifuatayo, jinsi gani Wanyesho wa Mungu mwenyewe unaungana na mtu mwenye kumjua.

Kumjua kama vile mwenye Kutufufua: (kutuanzisha) Hosea 6:1-3.

Kumjua kama vile mleta akiba: Kutoka 16:12 (pia angalia Kumbukumbu la Torati 29:5).

Kumjua kama vile mwokozi (mkombozi): 1 Wafalme 20:13 (angalia Ezra 13:21).

D. Matendo.

1. Utangulizi kwa kumjua Mungu kupitia matendo yetu.
  - a. Kusema kwamba tunaweza kumjua Mungu kufuatana na matendo yetu ni neno kweli linaloambatana na Biblia. Tulitambulisha wazo kuu hili katika majifunzo yetu ya kumjua Mungu kupitia Sifa ama Tabia zake.
  - b. Sasa lengo letu liwe juu ya kumjua Mungu kupitia vitendo vyetu.
2. Kumtafuta Mungu.
  - a. Maandika mingi ya Biblia inatutia moyo tumtafute Mungu hili tupate kumjua.
  - b. Maandiko haya haya pishane (yanalingana sawa) na mwisho wa Mafundisho yetu iliyosema kwamba: Mungu ndiye mwanzo katika mwenendo wa kumjua Mungu (angalia Yeremia 24:7).
  - c. Hata nia ama mapashwa na nuru ya kumtafuta Mungu utoka kwa Mungu. Tunaweza kusema, Tunamtafuta Mungu kwa kuwa yeye ndiye aliyeanza kututafuta (baadaye akatupatia nia ya kumtafuta).

Shabaha la Mazumgumzo

Uwaulize wanafunzi mbalimbali wasome maandiko ifuatayo. Simama kiisha kusoma mstari moja kwa moja, kiisha uzungumzie nafasi tunayo kwa kumjua Mungu kupitia matendo ama vitendo vyetu:

Mit. 2:4, 5; Lk. 11:10; Ebr. 11:6; Isa. 58:2; Mdo. 17:26, 27; Amo. 5:4; Mit. 8:17; 1 Nya. 28:9; Mt. 77; na Yak. 4:8

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

3. Vitendo Vibaya.

- a. Vitendo vyetu vingine vinaweza kuwa kizuwiyo kati ya uhusiano wetu na Mungu.
- b. Ni ya muhimu kabisa kutokufanya vitendo hivi kama hivyo ni ya muhimu kufanya vitendo vinavyotuelekeza kwa Mungu.
  - 1) Dhambi (Zambi).
    - a) Msiba inayo hakikishwa na dhambi ni kwamba, zambi inatutenga na Mungu (Warumi 6:23).
    - b) Inafanya ama inaleta hii kwa kutia giza ao kwa kuufanya moyo wetu mgumu mbele ya Mungu (Warumi 1:21; Waefeso 4:17, 18); Waerania 3:13).
  - 2) Kuabudu sanamu ao mungu wa uwongo.
    - a) Wa miungu wa uwongo wanatuficha Mungu. Wanakuwa badala ya uwongo na kiisha wanatuongoza mbali na Mungu.
    - b) Mungu ni Mungu mwenye wivu. Yeye ana wivu juu ya nini? Wivu wake ni kwamba anapenda watu wake wamjue, na wamjue yeyetu (angalia Ez. 39:25).

Elezoo la Mwandishi:

Kumbuka ya kama, miungu wa uwongo wana kuja kwa njia mbalimbali katika tabia ya wapagani ama watu wasio wakristo, wamiungu wa uwongo wanaweza kuwa na umbo la miti ama la mawe. Katika tabia ya kidini wanaweza kukamata umbo wa madini ya thamani, picha ao sanamu zilizochorwa. Katika tabia ya wale watafutaye anasa (raha za dunia) wanaweza kukamata umbo ya dawa ya kulevyta, pombe ya kulevyta, hali ya kuwa kiume au kike, au fedha. Katika maisha ya mkristo wanaweza kuchukua umbo wa dhambi ya mazoezi, au hata maonyo ama ufunuo toka kwa Mungu, au udhuma pia. Kitu chochote kinachotiwa mbele ya Mungu kinaweza kuwa Mungu wa uwongo na kinaweza kututenga na Mungu mwenyewe.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Tia Mfano Wako Ndani:

Maelezo
mafupi

3) Kupuuza (Kudharau).

- a) Pengine ukosefu wa tendo ni kama vile tendo mbaya kuliko au kukosa kutenda nafasi tunaweza ni vibaya zaidi. Watu wanaojifunza elimu ya mambo ya roho, ya moyo, ya akili na ufahamu ya binadamu wanasema kwamba, umbalimbali wa upendo ni utepetevu (ubaridi) ama kutokujali na mwenziwe (badala ya chuki).
- b) Kumdhara Mungu ni njia nyepesi zaidi ya kuaribu uhusiano pamoja naye.
- c) Hakika, lazima tujikumbushe wenyewe uwepo wa Mungu. Ndugu Lawrence ameita aina hii ya kukuza tabia "Kutimiliza uwepo wa Mungu." Lazima tuelewe na tufahamu kama ni ukosefu kamili wa heshima kwa Mungu, ni kama vile matusi na madharau mbele ya yule mwenye kuwa "na weye siku zote ama daima (Mathayo 28:20)

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

Elezo La Mwandishi:

Wanawake wana chukia wakati wanaona waume wao wakishugulika zaidi mchezo wa mpira katika "television" kuliko kufahamu kwamba wake wao wapo hapo ndani ya chumba na tena hawashugulike pia na kuongea nao. Upuhuzi inaharibu ndoa na uhusiano ya ndoa.

Kwa muda, waume wanapashwa kujisikia haya kwa ajili ya vitendo vyao.

Kwa kiasi gani Mungu anachukia wakati yenyeye tunapuhuza kujua kama yupo? Mara kwa mara tunafanya kama Martha (Lk. 10:38-42). Tunasumbuka na kufadhaika kwa ajili ya vitu vingi tunavyotaka kumtendea Mungu na kwa hiyo tunasahau kwamba YeYe (Mungu/yupo) karibu yetu na anatuangalia. Upuhuzi inasikitisha (inahuzunisha) roho mtakatifu.

Kwa kiasi gani zaidi inabidi tujisikie wenyewe haya?

Tia mfano wako ndani:

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

4. Utii.

- a. Kwa kawaida, tunaweza kurejezea yale vitendo vyenye kutuelekeza kwa kumjua Mungu kama vile vitendo vya utii.
  - 1) Kwa maana, utii ni msingi wa maarifa ya Mungu. Tazama jinsi hii ilikuwa kweli wakati wa wafuasi wa kwanza (Lk. 5:11).
  - 2) Utti inaunyanishwa maramoja na kumjua Mungu. (Tazama namna ya maunganisho haya katika 1 Yoana 2:3, Mk. 3:35, na Lk 10:27, 28).
    - a) Hali (kanuni) kwa kumjua Mungu katika Mithali 2:1, 5 ni utii).
    - b) Hata Farao alielewa kwamba kuna mfungamano halisi kati ya utii na kumjua Mungu (angalia Kutoka 5:2).
  - b. Urafiki na upendo ni maelezo mawili ya maana yenye kunena juu ya wazo kuusu uhusiano. Angalia jinsi gani maelezo haya yanashikana na utii katika 1 Yoana 15:14 na 14:15.

Maelezo
mafupi

5. Kazi (Matendo).

- a. Utii lazima ionyeshe matendo mazuri (mema).
  - 1) Kwa sababu Mungu alichagua kutumika kupitia vyombo vyake (theologia ya vyombo), matendo mazuri ao mema yanashikana na kumjua Mungu.
  - 2) Hakika, uhusiano pamoja na Mungu isiyozaa matendo mazuri si uhusiano kamili. Lazima uhusiano pamoja na Mungu izaematendo mazuri, kama sivyo hakuna uhusiano wo wote.

Shabaha la Mazungumzo

Ukitumia maandiko ifuatayo uzungumzie wazo kuu zilizotangulia: Yakobo 2:20, Yeremia 22:16, Tito 1:16, na Yaoan 5:36.

- b. Tendo la muhimu zaidi tunaloweza kufanya ni kuchukua mada pamoja na Mungu.
  - 1) Soma Yoana 6:28, 29. Kumbuka kwamba "kwamini" inalinganishwa maramoja na uhusiano pamoja na Mungu (Waebriania 11:6).

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

- 2) Inabidi wakati unayo pitisha ukiwa pamoja na Mungu iwe ya ushirika na ya ki pekee. Muda hii ya ushirika isiwe ya kijuujuu ama ya kwaida.
- 3) Vitu vitatu vya muda tunaokuwa pamoja na Mungu: ya mwenyewe peke yake, ya waziwazi, ya kuenea kote.
  - a) Muda wetu tunaoshirikiana na Mungu inabidi iwe ya **kipekee**.
    - (1) Yesu alikuwa anachukua muda wa pekee na uhusiano wa kipekee pamoja na Baba (angalia Luka 5:16; 4:42; Marko 1:35; na Mathayo 14:23).
    - (2) Mataka ya Mungu kwa sisi kuwa naye peke yake inaweza kusikilika kama vile siri (angalia Mathayo 6:1-6).
    - (3) Marafiki wema sana ni wale wachache wanaochaguliwa kwa kuweza kugawa nawe hazina na siri zako.
    - (4) INi kwa njia ya unyenyekevu ndio tunasema kwamba Mungu anatutakia mema tu. Ni kwa njia ya unyenyekevu ndio tunasema kwamba Mungu anatamani kuwa rafiki wetu mwema kuliko (zaidi).
  - b) Muda wetu tunozungumza na Mungu lazima iwe ya **waziwazi**.
    - (1) Lazima tuepuke kufanya kosa lililofanya Petro. Uhusiano katika ushisika wa roho pamoja na Mungu lazima iwe ya kuonekana waziwazi.
    - (2) Tazama mwunganisho kati ya kumjua Mungu na kuwa na uhusiano wa nje pamoja naye (Luka 22:34). (Pia ona Mathayo 10:32, 33).
    - (3) Katika njia yetu ya kumtangaza Mungu waziwazi, tunajitoa zaidi kwake, na tunamjua zaidi kabisa.
    - (4) Zaidi unamjuaMungu, ndioyo zaidi kuliko utamjulisha kwa watu. Zaiditena unavyoweza kumjulisha kwa watu, ndivyo zaidi kuliko utapata kumjua.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

- c) Muda wetu tunaodumu pamoja na Mungu lazima iwe ya **kuenea kote** (kupenya pote).
  - (1) Kuenea kote kwa uwingi.
    - (a) Tunaambiwa kuomba bila kukoma (1 Wathelasonike 5:17; Waefeso 6:18) na tukimkiri Mungu katika njia zetu **zote** (Mithali 3:6).
    - (b) Uthabiti wetu wa kumtambua Mungu lazima iwe ya kwanza kabisa kwa mtu anayekuwa katika njia (kijia) kwa kumjua Mungu.
  - (2) Kuenea kote kwa aina.
    - (a) Soma Matendo ya Mitume 2:42 na tazama vipindi nne vinavyoolezwa (kusali, ushirika, Mafundisho ya Biblia, na kuumega mkate ama kushukuru na kusifu).
    - (b) Somo La "Kumjua Mungu Sehemu ya Pili" linaangalia ama linachunguza vipindi hivi moja kwa moja. Sasa tutaje kwa kifupi mambo haya.
    - (c) Kusali ao maombi ni chombo ama jambo katika kumjua Mungu. Kwenda kusali ni kama vile kwenda mahali pale Yesu alitangulia (Waebrania 7:25).
    - (d) Kusifu na kuabudu na kumjua Mungu haiweze kuachana. Kusifu inamtuza Mungu. Kwa njia yo yote inachukuwa mafikira yetu ndogo hatua moja kwa moja karibu na Mungu yule asiyehu kuwa na mwisho.
    - (e) Ushirika na wengine wanaokuwa na Kristo ndani yao ni kweli kweli njia ya kuwa na ushirika pamoja na Kristo yeche mwenyewe.
    - (f) Mafundisho ya Bilia ni zaidi kuliko mazoezi ya watu wenye akili ao ufahamu. Ni mtu wa kiroho tu mwenye anaweza kuelewa mambo ya kiroho. Mafundisho ya Biblia ni mafundisho ya Neno la Mungu. Ni mafundisho ya Yesu mwenyewe.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

Shabaa la Mazungumzo

Ukitumia wazo zilizotangulia, anzisha mazungumzo kuhusu mambo ya mtu mwenyewe peke yake, ya waziwazi na pia ya kuenea kote wakati unaodumu ukiwa pamoja na Mungu.

E. Tabia ya ndani.

1. Hali ya unyenyekevu.
  - a. Kuna tabia fulani ya ndani inayostahili "kuwa" ndani yetu (sifa za heri) (Tazama somo kuelekea mafundisho yanayoitwa "Hotuba ya mlimani" Mathayo 5-7). Sifa za heri ya kwanza inatutia moyo tuwe na hali ya unyenyekevu.
    - 1) Tabia zetu ya ndani zina ambukiza mwenendo wetu pamoja na Mungu na hatua yo yote katika njia/zetu. Kwa mfano, tazama jinsi gani unyenyekevu inaambukiza ao inageuza utam bulisho wetu katika kumjua Mungu (Zaburi 25:9).
    - 2) Pasipo unyenyekevu, mtu hawezi kumjua Mungu. Kwa kumjua Mungu lazima tuwe na unyenyekevu na kujifanya wafu kwa kuishi kwa ajili ya Mungu. Lazima tujivike Kristo kama vilema vazi. Ni wale wayio maskini wa roho tu ndiyo wanaoweza kufanya haya, kwani ni maskini wa roho (waliojifanya tupu) wanaokuwa tayari juu ya hii.
    - 3) Lazima chombo kiwe wazi mbele ya kujazwa na kitu chochote (2 Timotheo 2:20, 21). Njia ya kumjua Mungu ni kujazwa na Kristo Mungu anatafuta vyombo vyenye kuwa wazi (vinyenyekevu)) apata kuvijaza na Yesu.
  - b. Rudisha mtamshi ya mbele "Zaidi ninajifunza, zaidi kuliko naelewa yenye sifahamu." Katika maneno hii kuna alama ya unyenyekevu.
    - 1) Kuna matokeo yenye kufanana haya katika njia (ao njia dogo) kwa kumjua Mungu (Tazama Yoana 9:39-41) jinsi inahusiana na alama ya unyenyekevu.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

- 2) Kwa daraja nyingine, mwenendo wa kumjua Mungu inakuwa njia ya kujuja kama Mungu haana mwanzo wala mwisho. Kwa kweli, kipindi kikubwa katika kumjua Mungu ni kufahamu nani yule tunaye uhusiano pamoja naye.
- Lazima tutambue udogo wetu, upungufu wetu, kuishi kwetu, ukosefu wetu, ubovu wetu, kukosa tumaini letu, (isipokawa naye); kwa jinsi tuweze kuanza kuona: Ukabwa wake, utoshelevu wake, Kiasi chake, ukamibifu wake, mafaa na matumaini yake.
  - Kwa kuona nguvu (uwezo wake, lazima tuone udhaifu wetu (2 Wakorintho 12:9).

Maelezo
mafupi

Shabaa La Mazungumzo

Utumie kielelezo kifuatayo kwa kuanzisha mazungumzo juu ya maneno yanayotajua hapo juu.

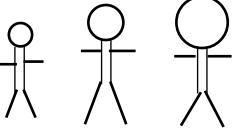
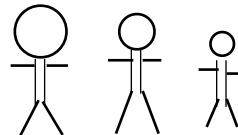
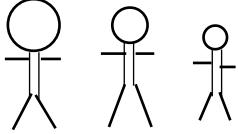
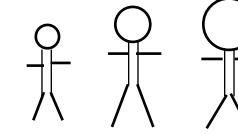
Ukumbusho: Hali ya unyenyekevu inatuelekeza kwa Mungu. Hivyo tutamjua Mungu. Zaidi tunamjua Mungu, zaidi anakuwa mkuu kuliko. Akiwa mkuu kuliko, nasi tunakuwa wanyenyekevu zaidi. Tukiwa na unyenyekevu zaidi, tunamsogelea Mungu zaidi. Tukimsogelea Mungu zaidi, tena tutamjua zaidi kuliko, na vivi hivi.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

Shabaa La Mazungumzo

Utumie kielelezo kifuatayo kwa kuendelea na mazungumzo kwanza, soma mafundisho inayo patikana katika Yoana 3:30 Mmoja tu wetu anayeweza kuongezeka, mwengine lazima afifie ama apunguke.

Ufahamivu wa mimi mwenyewe	Ufahamivu wa Mungu	Daraja ya Maarifa
		Kufifia Kupunguka Katika maarifa kwa kuwa Mungu amekuwa mdogo zaidi kwani wewe umekuwa mkuu - <u>Kiburi (Majivuno)</u>
		Kuongezeka katika maarifa, kwani Mungu anakuwa mkuu na wewe unakuwa mdogo - <u>Unyenyekevu</u>

- c. Unyenyekevu wetu unashi kiliana na mfano wa Biblia kwa uhusiano kati ya Mungu na mutu.
- 1) Biblia inatutolea ulinganifu kubwa nne yenyewe kuonyesha jinsi tunaomjua Mungu.
    - a) Mtoto anayemfahamu Baba yake.
    - b) Mke anayemfahamu Bwana wake.
    - c) Mtumishi anayemfahamu Mfalme wake.
    - d) Kondoo inayofahamu mchungaji wake.
  - 2) Kwa mfano. Tazama Zaburi 100:3.
  - 3) Ulinganifu wote wa Biblia inatuelekeza kwa yule anayejua okimtzama yule anayejulikana. Yote inalenga juu ya unyenyekevu na utii wa mwenye kujua.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

2. Kumcha Mungu.

- a. Hali ya unyenyekevu inazaa ufahamifu thabiti wa Mungu. Ni Mungu mkuu na mwenye kutisha. Kwa hivyo, matokeo yake ni hali ya kuchaa (Heshima, Mwenye kutisha).
  - 1) Hapo juu tuliona ya kama moja ya ulinganifu ya Biblia na jinsi tunayomjua Mungu ni kama ulinganifu kati ya mume na muke. Ukiwa na sura hii kwa ufikiri, tazama Waefeso 5:33.
  - 2) Zaidi kuliko, tazama ulinganifu kamili kati ya maarifa ya Mungu na kumcha Mungu katika Isaya 11:2, Mexali 1:7, na Zaburi 25:12, 14.
- b. Hali ya kumcha Mungu katika heshima ni ya muhimu katika njia yetu kwa kumja Mungu.

Maelezo
mafupi

Shabaa La Mazungumzo

Tumia mawazo iliyotangulia kwa kuzungumzia jambo la kumja Mungu jinsi linalohusiana na kumcha Mungu katika heshima.

3. Mateso (Taabu).

- a. Kwa kuwa "kumcha Mungu (kuogopa bwana) ni kuchukia uovu" (Mezale 8:13), mtu ye yeyote anayetamani kumja Mungu lazima aepuke dhambi. Jinsi gani tunaweza kuepuka dhambi? Namna moja ya kuepuka dhambi ni kuwa na hali ya mwenye kawa na taabu.
- b. Rudilia Waebrania 5:7, 8 na ukumbuketena majifunzo yetu ya mbele kuhusu maandiko hii, jinsi Yesu aliteswa kwa kuepuka dhambi. Yesu alikuwa na hali mtu mwenye taabu.
- c. Paulo alielea ulinganifu hii na alitamani kuwa na hali ile ile ya Kristo (Wifilipi 3:10). Alipenda kuwa na mwangazo (maarifa) yenye kutoka kwa njia ya mateso (Angalia Ayubu 3:20).

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

- d. Peetro alisema ya kwamba imetupasa "Kushiriki kwa mateso ya Kristo" (1 Pt 4:12, 13).
  - 1) Angalia mamma gani neno hii ilifanyiz wa kwa manemo Yanayo tangulia wa kufuata aya ya 1 Pt 4:1. Hali ya mteswa imetumia kwa kuepuka dhambi. Kuepuka dhambi yame funganishwa na kuogopa Mungu. Kuogopa Mungu yatokea kwa unyenye kevu.
  - 2) Hivyo, twaona unganisho katika hali tatu za kwanza kwa njia ya kumjua Mungu.
- 4. Toba.
  - a. Yesu hana hitaji ya kutia hii hali ya mwisho (kwa yeze mwenyewe) ndani ya hesabu za hali zenyenye tunaendeleza.
  - b. Alijaribiwa kwa vitu vyote. Hivyo, alihitaji hali ya utimilifu, oga na mateso. Lakini hakuwa na dhambi (Heb 4:15). Hakuhitaji kuwa na hali ya toba.
  - c. Tulijari biwa pia kwa vitu vyote. Lakimi, tuna dhambi.
  - d. Hivyo, yatupasa kutia hali ya toba. Bila hali ya toba undugu wetu waweza kusimama kiisha kila dhambi. Hatuwezi kwenda mbele kwa njia ya kumjua Mungu.
    - 1) Kuomba toba ni kuondosha ukufa wenge kusimama katikati yetu na Mungu.
    - 2) Kumjua Munguni kumtegemea (angalia Hos 6:1, 3).
- 5. Hali ya milele.
  - a. Kwa kumaliza, angalieni hali kubwa zaidi twaweza kuwa nayo kama tunapenda kumjua Mungu. Twawe za kuyaita **hali la milele**.
  - b. Kuweka akili zetu kwa vitu vya milele yatuleta karibu na yule aliye malele. Hivyo, Paulo anafundisha kuweka akili zetu kwa vitu vilivyo milele (Col 3:1, 2; na 2 Kor 4:18).

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

- c. Ni Kitu kya kuogopya kufahamu moyoni jinsi gani tunakaribia Mungu kweli kwa kuwa na hali la milele. Kweli twaweza kuishi na Kristo mbingumi sasa (angalia Kol 3:1, 1 Kor 15:48; Efe 1:3; Efe 2:6; na Yn 14:3).
  - 1) Kwa kupatana na maandiko tulifufuliwa pamoja na Kristo na tumeketi na Ye mahali pa mbinguni. Hii haiweza kuwa mshangao, toka tumejua kama uzima wa milele (mbingu) ni kumjua (ku keti na) Mungu (angalia Yn 17:3).
  - 2) Hatuweza katibiana na Mungu kuliko makatibiano ya ghafula ya kuketi pamoja naye. Hii ndio katibu zaidi.

Maelezo
mafupi

Shabaa La Mazungumzo

Kor 13 hali la milele ni hali ya imani (kwa imani twamjua Mungu: Ebr. 11:6; Flp 3:3, 10), tumaini na zaidi mape ndo. Una aina gani ya hali? Ni hali ya ulimwengu ndio yanakutana na mazawadi ya ulimwengu huu? Ao ni hali la milele ndio inakutana na mazawadi ya milele na vitu vyenye kudumu?

What kind of attitude do you have? Is it a worldly attitude that focuses on the rewards of this world? Or is it an eternal attitude that focuses on eternal rewards and the things that will last?

G. Mwisho.

1. Tunapatembea njiani kwa kumjua Mungu, undugu wetu umezidi kuwa.
  - a. Kwa mpaka wa **ufahamu**, twajua ya kwamba Kristo ni mzima. Kristo iko mbingumi na sisi tuko ulimwenguni, lakini twaweza kuwa na undugu pamoja na Ye.
  - b. Kwa mpaka wa **sifa**, twajua ya kwambo Kristo anaishi ndani yetu. Iko mbinguni, lakini kwa roho yake anaishi ndani yetu na sisi ndani yake.
  - c. Kwa mpaka wa **matendo**, twajua ya kwamba Kristo anataliaa kwa sisi. Ameendelea kutembea ulimwenguni kwa undugu wa ndani pamoja na watu wake.
  - d. Kwa mpaka wa **hali**, twajua ya kwamba tunaishi pamoja na Kristo. Tulifika mwisho wa kumjua Mungu. Isiasadikika, tumeacha ufalme wa ulimwengu na kuishi pamoja na Kristo mbinguni. Tunaishi uzima wa milele jinsi tunamjua Mungu.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi

2. Kukuwa na undugu pamoja na Mungu ni furaha isioelezeka. Kweli ni kilio cha roho ya kila muKristo.

Shabaa La mazungumzo

Na tumaini, jinsi mfululizo hii inakomesha, twaweza wote kufanya sala ifuatayo:

**Mungu wangu, nina hitaji kukujua zaidi. Nataka kukujua zaidi.
Inanipaswa kukujua zaidi.**

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Kumjua Mungu 1: Maneno za mwisho

Maelezo
mafupi

¹J. Rodman Williams, Msingi ya elimu ya tabia na sifa za Mungu na dini ya WaKristo: Sehemu ya Kwanza - Maneno ya darasa kutokana na mfululizo ya Regent University (Virginia Beach, VA: CBN University Media Center, 1986). Jiri za nukta kubwa ya mstaii wa kuonyesha umbo la kitu kwa mfululizo ya sehemu hii ililinganisha mara moja na mafundisho ya Dr. Williams. Yatumiwa kwa ruhusa.

KUMJUA MUNGU I: SEHEMU YA KWANZA

Maelezo
mafupi